

IJTIMOIIY PEDAGOGIKAGA KIRISH

Tojiboyeva Muhabbat Abdurahimovna

“Univertety of Managamant and Fature

Thnogies”universiteti S554-23PPo’

guruh talabasi

Annotatsiya. *Ijtimoiy moslashuvini aniqlashga qaratilgan.*

Kelgan ijtimoiy pedagogikaga kirish" mavzusi ijtimoiy pedagogi"ka sohasining asosiy tamoyillari, metodologiyasi va uning jamiyatdagi roli haqida kengroq tushunchalar beradi. Ijtimoiy pedagogika, pedagogika va ijtimoiy fanlarning birlashmasi sifatida, jamiyatning ta'lim tizimlari, uning ijtimoiy strukturalari va ta'lim muassasalaridagi tarbiya jarayonlariga ta'sirini o'rganadi. Bu fan jamiyatda yuz berayotgan o'zgarishlarni, ijtimoiy masalalarni, yoshlarning tarbiyasini, va ijtimoiy pedagogika jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni hal qilishda, yoshlarni axloqiy-psixologik jihatdan tarbiyalashda va ijtimoiy faollikni rivojlantirishda o'ziga xos metodlar va yondashuvlar ishlab chiqadi. Ijtimoiy pedagogikaning maqsadi - yoshlarni nafaqat bilim berish, balki ularning ijtimoiy hayotga moslashishi, huquqlarini himoya qilish, axloqiy qadriyatlarni o'zlashtirish va jamiyatda barqarorlikni saqlashdir. Bu jarayonda jamiyatning turli qatlamlari, oila, maktab va boshqa ta'lim muassasalari hamkorlikda faoliyat yuritadilar. Fan, ta'lim muassasalarining ijtimoiy tizimlar bilan qanday aloqada bo'lishini o'rganish va pedagogik tizimlarni ijtimoiy ehtiyojlar va jamiyatning rivojlanishiga moslashtirishga yordam beradi. Ijtimoiy pedagogika ijtimoiy faollik, inson huquqlari, tenglik va adolat kabi ijtimoiy qadriyatlarni targ'ib qilishni o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, u jamiyatdagi har bir shaxsning o'zligini va huquqlarini hurmat qilishni ta'minlashga, ijtimoiy tizimlarda barqarorlikni yaratishga, hamda ijtimoiy integratsiya jarayonlarini qo'llab-quvvatlashga yordam beradi. Ijtimoiy pedagogika metodologiyasi jamiyatda yuzagao'zgarishlarga moslashuvni ta'minlash, yoshlarni

tarbiyalashning yangicha usullarini ishlab chiqish va jamiyatda ijtimoiy adolatni ta'minlashga qaratilgan. Bu fan jamiyatda muammolarni hal qilish va ijtimoiy barqarorlikni saqlash uchun ijtimoiy pedagogik yondashuvlar, ta'lim metodlari va tizimlarini yaratadi.

Shunday qilib, ijtimoiy pedagogika nafaqat ta'lim sohasida, balki jamiyatni rivojlantirishda va ijtimoiy masalalarni hal qilishda muhim rol o'ynaydi. Bu fan jamiyatning ehtiyojlariga mos ta'lim tizimlarini yaratish, yoshlarni ijtimoiy jihatdan rivojlantirish va barqaror jamiyat qurishda asosiy vositadir.

kalit so'zlar: *Ijtimoiy Tizim Jamiyatdagi o'zgarishlar Pedagogik Yondashuvlar ,Sotsiologiya ,Psixologiya ,Insonparvarlik ,Ijtimoiy Faollik ,Ijtimoiy Masalalar 'Oila Va Maktab aloqasiijtimoiy barqarorlik ,ta'lim metodologiyasi ,yosh avlodni tarbiyalash*

1. ***Kirish:*** *Ijtimoiy pedagogika, ta'lim va tarbiya jarayonlarini jamiyat va uning ijtimoiy tizimlari bilan bog'liq holda o'rganadigan fan sohasidir. Bu soha o'zining metodologiyasi va yondashuvlari orqali jamiyatda sodir bo'layotgan o'zgarishlarga, ijtimoiy masalalarga, shuningdek, ta'lim muassasalarida yoshlarni tarbiyalash va ularning ijtimoiy rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan. Ijtimoiy pedagogika o'z ichiga pedagogik ilmiy bilimlarni, ijtimoiy psixologiya, sotsiologiya va boshqa ijtimoiy pedagogik yondashuvlar va yangi ta'lim fanlarning o'rganilgan usullarini oladi. Bu fan sohasining rivojlanishi, jamiyatda o'zgarishlaryangi metodlarining joriy etilishi bilan chambarchas bog'liq.*

2. *Ijtimoiy pedagogika o'zining maqsadlari orqali jamiyatdagi turli ijtimoiy guruhlar, oilalar va ta'lim muassasalarining o'zaro munosabatlarini yaxshilashga yordam beradi. Shu bilan birga, ijtimoiy pedagogika, yoshlarning ijtimoiy moslashuvi, axloqiy tarbiyasi va shaxsiy rivojlanishini tida, ta'lim tizimlarining samaradorligini oshirishga, ijtimoiy barqarorliknita'minlashni o'z oldiga maqsad qilib qo'yadi. O'zining amaliy ahamiyati bilan ijtimoiy pedagogika, inson huquqlari va tenglik, shuningdek, ijtimoiy adolatni ta'minlashga qaratilgan vosita sifatida qaraladi. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy tamoyillari insonparvarlik, tenglik, axloqiy qadriyatlar va har bir shaxsning huquqlarini hurmat qilishdir. Bu fan jamiyatning*

ijtimoiy muammolarini hal qilishda, yoshlarning jamiyatga moslashuvi va ularning shaxsiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy pedagogika, o'z navba ta'minlashga, va ijtimoiy tizimlarni yaxshilashga yordam beradi.

3. Bugungi kunda ijtimoiy pedagogika nafaqat o'qituvchilar, balki barcha jamiyat a'zolari uchun ham ahamiyatlidir. Bu soha, jamiyatni yaxshilash, yoshlarni ijtimoiy moslashtirish, ularni ijtimoiy faollik va mas'uliyatga o'rgatish orqali ijtimoiy tizimning barqarorligini ta'minlashga hissa qo'shadi. Shunday qilib, ijtimoiy pedagogika nafaqat ta'lim tizimlarini yaxshilash, balki jamiyatning umumiy rivojlanishi va ijtimoiy o'zgarishlarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan muhim vositadir.

4. Ijtimoiy pedagogika, ta'lim sohasida muhim o'rin tutgan va jamiyatning ijtimoiy tizimlariga asoslangan fan sohasidir. Uning asosiy vazifasi – ta'lim muassasalarida va umumiy jamiyatda odamlarning ijtimoiy moslashuvini, shaxsiy rivojlanishini va axloqiy tarbiyasini ta'minlashdir. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy maqsadi – yoshlarni nafaqat bilim berish, balki ularni jamiyatda faol va mas'uliyatli fuqarolar sifatida tarbiyalashdir.

5. Ijtimoiy pedagogikaning maqsadi va vazifalari

6. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy maqsadi jamiyatdagi ijtimoiy adolatni ta'minlash, har bir insonning huquqlarini hurmat qilish va yoshlarni ijtimoiy faol va axloqiy jihatdan tarbiyalashdir. Bu, o'z navbatida, jamiyatdagi har bir shaxsning o'zligini, huquqlarini va imkoniyatlarini hurmat qilishni ta'minlashga yordam beradi. Ijtimoiy pedagogika o'zining amaliy ahamiyati bilan yoshlarning o'zaro aloqalarini, axloqiy qadriyatlarini rivojlantirishda, ularni ijtimoiy mas'uliyatga o'rgatishda katta rol o'ynaydi.

7. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy tamoyillari qadriyatlarni hisobga olgan holda, yoshlarni tarbiyalashga qaratilgan. Bu tamoyillar orasida insonparvarlik, tenglik, shaxsiy huquqlarga hurmat, ta'limning ijtimoiy funksiyasi va tarbiyaning individual yondashuvi kabi jihatlar o'rin oladi. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy prinsiplaridan biri – ta'limning jamiyatga moslashishini ta'minlash, ta'lim jarayonida yoshlarning barcha ehtiyojlarini hisobga olishdir.

8. **Ijtimoiy pedagogikaning metodlari** va yondashuvlari Ijtimoiy pedagogika sohasida turli metodlar va yondashuvlar ishlatiladi. Bu metodlar, o'quvchilarni nafaqat bilim bilan, balki ijtimoiy va axloqiy mas'uliyatni tushunish bilan ham ta'minlaydi. Interaktiv yondashuvlar, guruh ishlaridan foydalanish, va individual pedagogik yordam ko'rsatish metodlari ijtimoiy pedagogikaning samaradorligini oshiradi. Ijtimoiy pedagogik metodlar jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni hal qilishda va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda muhim vositadir.

9. Ijtimoiy pedagogika va jamiyat o'rtasidagi o'zaro aloqalar. Ijtimoiy pedagogika jamiyat va ta'lim tizimlari o'rtasidagi aloqalarni chuqur o'rganadi. Ta'lim tizimlarining jamiyatdagi ijtimoiy o'zgarishlarga qanday moslashishini va qanday qilib ijtimoiy ehtiyojlarni qondirishga yordam berishini tahlil qiladi. Ijtimoiy pedagogika jamiyatdagi o'zgarishlarga qarab yangi pedagogik yondashuvlar va metodlarni ishlab chiqadi, bu esa ta'lim jarayonini ijtimoiy tizimlarga moslashtirishga yordam beradi.

10. **Ijtimoiy pedagogikaning ahamiyati va roli.** Ijtimoiy pedagogikaning jamiyatdagi roli beqiyosdir. U ijtimoiy tizimlar, oila, maktab va boshqa ta'lim muassasalarining birgalikdagi faoliyatini qo'llab-quvvatlaydi. Ijtimoiy pedagogika o'quvchilarning ijtimoiy rivojlanishini ta'minlash, jamiyatga moslashishni osonlashtirish va axloqiy qadriyatlarni shakllantirishda katta yordam beradi. Ushbu fan, shuningdek, ijtimoiy adolat va tenglikni ta'minlashga, jamiyatda ijtimoiy integratsiya va barqarorlikni saqlashga xizmat qiladi.

11. Ijtimoiy pedagogikaning metodologik asoslari

12. Ijtimoiy pedagogika metodologiyasining asosida, pedagogik ilmlarning asosiy prinsiplariga asoslangan yondashuvlar turadi. Bu yondashuvlar jamiyatning ijtimoiy ehtiyojlarini, ta'lim tizimlarining rivojlanishini va yoshlarni tarbiyalashda ishtirok etadigan turli ijtimoiy omillarni hisobga oladi. Ijtimoiy pedagogika metodologiyasida o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi o'zaro aloqalarga katta e'tibor beriladi, bu esa ta'lim jarayonini yanada samarali va ijtimoiy ehtiyojlarga moslashtirishga yordam beradi.

13. Ijtimoiy pedagogikaning jamiyatda rivojlanishiga hissa qo'shishi.

Ijtimoiy pedagogika nafaqat ta'lim tizimlarini yaxshilash, balki jamiyatni rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Bu fan jamiyatdagi ijtimoiy tizimlarni mustahkamlash, ijtimoiy adolatni ta'minlash, va barqaror rivojlanishni qo'llab-quvvatlashga yordam beradi. Ijtimoiy pedagogika, shuningdek, o'zining amaliy yondashuvlari va metodlari orqali yoshlarning ijtimoiy faolligini, axloqiy ongini va shaxsiy rivojlanishini ta'minlaydi. Shunday qilib, ijtimoiy pedagogika nafaqat ta'lim tizimlarini rivojlantirishda, balki jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni hal qilishda va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda asosiy rolni o'ynaydi. Bu soha ijtimoiy ehtiyojlarga javob beradigan pedagogik yondashuvlarni ishlab chiqish va yoshlarni axloqiy jihatdan shakllantirishga xizmat qiladi.

14. Hulosa: Ijtimoiy pedagogika jamiyatdagi ta'lim tizimlarini va tarbiya jarayonlarini o'rganuvchi muhim fan sohasidir. Bu soha jamiyatdagi turli ijtimoiy tizimlar va ta'lim muassasalari o'rtasidagi aloqalarni o'rganadi, shu bilan birga, insonning ijtimoiy moslashuvini va shaxsiy rivojlanishini ta'minlaydi. Ijtimoiy pedagogika jamiyatning axloqiy, madaniy, va ijtimoiy qadriyatlariga mos pedagogik metodlar va yondashuvlar orqali ishlaydi. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy maqsadi ta'lim orqali jamiyatni rivojlantirish, inson huquqlarini hurmat qilish va yosh avlodni axloqiy jihatdan shakllantirishdir. Bu fan o'z ichiga pedagogika va psixologiyaning turli usullarini olib, o'quvchilarning ijtimoiy mas'uliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Shu bilan birga, u jamiyatdagi mavjud muammolarni hal qilishda ijtimoiy va pedagogik bilimlarning o'zaro integratsiyasini ta'minlaydi. Ijtimoiy pedagogikaning asosiy tamoyillari, insonparvarlik, ta'limning ijtimoiy funksiyasi va har bir insonning o'ziga xosligini hurmat qilishni o'z ichiga oladi. Bu fan shuningdek, o'quvchilarga jamiyatda o'z o'rnini topish, ijtimoiy aloqalarni to'g'ri tashkil qilish, va shaxsiy qadriyatni saqlashda yordam beradi. Shunday qilib, ijtimoiy pedagogika jamiyatda axloqiy va ijtimoiy barqarorlikni yaratishda katta rol o'ynaydi. Umuman olganda, ijtimoiy pedagogika nafaqat ta'lim jarayonlarini tashkil qilish, balki ijtimoiy tizimni shakllantirish va yoshlarni jamiyatga moslashtirishda ham muhim ahamiyatga ega.

Bu fan, jamiyatni ijtimoiy adolat, tenglik va inson huquqlari asosida rivojlantirishga xizmat qiladi.

15. FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

1. Sulaymon Amirqulovich Xaydarov. (2024). O'quvchilarni tarbiyashda ijtimoiy fanlarni o'qitishnididaktik imkoniyatlari. SCIENCE AND EDUCATIONSCIENTIFIC JOURNAL. 5.1.B.271-275.
2. Хайдаров, С. (2023). Педагогик faoliyatdao'qituvchi o'zida kompetentlik sifatlarinishakillantirishi. Цифровизация современного образования: проблема и решение, 1(1), 64–67.
3. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.
4. Хайдаров С. (2024). Spiritual influence on child education in families. Web of Teachers: InderscienceResearch. 2 (11). 203-205.
5. Хайдаров С. (2025). Оилаларда фарзандтарбиясига рухий таъсир ўтказиш. Modern Education and Development. 3 (17). 23-27.
6. Khaydarov S.A. (2025). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. Modern Education and Development. 3 (17). 28-33.
7. Xaydarov S.A. (2025). Ijtimoiy-gumanitar fanlardaraqamli metodlardan foydalanish yo'llari. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 2(1). 91-94.
8. Xaydarov S.A. (2025). Yoshlarda vatanparvarlikhissini tarbiyalashda Boburnoma asariga ishlanganminiatyuralarning ahamiyati. Til va adabiyot.uz